

Πλαίσιο (Concept) Κοινής Ευρωπαϊκής Πολιτικής

Κριτήρια-Αξίες

- Μια όσο-πιο δυνατόν **συνολική** (comprehensive) **σύλληψη** για την ευρωπαϊκή ασφάλεια του μέλλοντος που θα λαμβάνει υπόψη τις **πραγματικότητες** που θέτει το υπάρχον πλαίσιο (αρχιτεκτονική) ασφάλειας που κυριαρχεί στην ευρωπαϊκή ήπειρο σήμερα και κυρίως τη διατήρηση της «εξισοτιμίας» της δι-ατλαντικής σχέσης.
- Επανεπιβεβαίωση και περαιτέρω ενίσχυση -- και όχι είτε οπισθοδρόμηση είτε ουσιαστική υποχώρηση -- **της προσόδου** που έχει επιτευχθεί μέχρι σήμερα στην προσπάθεια της ΕΕ για την ανάπτυξη ενός αυτόνομου ευρωπαϊκού σπαστηριακού στήριξης στους τομείς της εξωτερικής πολιτικής και της άμυνας. Ειδικότερα επισημαίνονται τα στοιχεία (όπως αυτά αναδεικνύονται από και κατοχυρώνονται στο Άμστερνταμ, επιβεβαιώνονται στο Ελσίνκι και αναθεωρείται επιπλέον στη Νίκαια):
 - της **καθημεριότητας των αρχών του ΟΗΕ και του ΟΑΣΕ** όσον αφορά στη **ακεραιότητα των συνόρων** (και κατ'επέκταση την **εδραϊκή κυριαρχία** μιας χώρας) και την ανάπτυξη σχέσεων «**καλής γειτονίας**» μεταξύ των κρατών (αν και η καλή γειτονία είναι πολιτική και όχι νομική έννοια, και κατά συνέπεια η συμπερίληψή της σε ένα κείμενο δεν προσφέρει ιδιαίτερα ενυπόθεσις)
[επισημαίνεται ότι παρά το γεγονός θεωρητικά η ανάπτυξη της ΚΕΠΠΑ απειλεί (σήμερα και έμμεσα) την απειλή χρήσης βίας (π.χ. casus belli) σε καμία διακυβερνητική συμφωνία σχετικά με την ασφάλεια της ΕΕ -- ούτως και στον Χάρτη του ΟΗΕ, όπου υπάρχει μόνον αναφορά σε friendly relations -- όταν υπάρχει συγκεκριμένη αναφορά στην (αυτονόμη) υλοποίηση των κρατών για αποχή από την προσφυγή στη βία]
 - της **αλληλεγγύης** μεταξύ των κρατών-μελών (Συνθήκες Άμστερνταμ και Νίκαιας: τα κράτη έχουν δεσμευθεί να στηρίζουν ενεργά και ανεπιφύλακτα την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλεια της ΕΕ με πνεύμα αφοσίωσης και αμοιβαίας εμπιστοσύνης και να εργάζονται από κοινού για την ενίσχυση και ανάπτυξη της αμοιβαίας πολιτικής (προς αλληλεγγύης)
 - της **αποφύλαξης των μελών της ΕΕ** (Συνθήκη Νίκαιας: με επιδίωξη η κοινή αμυντική πολιτική της ΕΕ να οδηγήσει μελλοντικά και σε κοινή άμυνα)
[τα στοιχεία της **ασφάλειας των κρατών-μελών και της εγγύτητας των σπαστηριών** θα πρέπει -- αλλά και μπορούν -- να αποτελέσουν τα συστατικά

στοιχείο ενός ευρωπαϊκού συστήματος ασφάλειας, το οποίο θα είναι συμβατό με ότι ισχύει τόσο στην ΕΕ όσο και στο ΝΑΤΟ. Για τα στοιχεία αυτά υπάρχει ήδη ευρωπαϊκό consensus και θα μπορούσαν να αναληφθούν σε μια νέα συμφωνία. Το στοιχείο για το οποίο υπάρχουν διαφορετικές ερμηνείες και προσεγγίσεις είναι εκείνο της «επίλυσης των διαφορών» (dispute settlement), το οποίο εμφανίστηκε στο βρετανικό paper όχι μόνο χωρίς να συντρέχει κάποιος ουσιαστικός λόγος (χωρίς δηλαδή να συνεισφέρει κάτι το ουσιαστικό στην οικοδόμηση της ευρωπαϊκής ασφάλειας του μέλλοντος) καταφέροντας να δημιουργήσει προβλήματα μεταξύ ενός κράτους μέλους της ΕΕ και ενός υποψηφίου μέλους της.

► της υλοποίησης προοδευτικά της βούλησης της ΕΕ να αποκτήσει τη **πανεπίσημη αυτόνομη δράση** (Ευρωπαϊκά Συμβούλια Εξωτερικών, Φόρα Νίκαιας) μέσω διαφόρων διεργασιών που αντανακλούν ένα ευρωπαϊκό consensus για μια **συγκροτημένη και συνολική προσέγγιση της ΕΕ** όσον αφορά στη διαχείριση κρίσεων.

- Παρακολούθηση των νέων αμυντικών αναγκών της Ευρώπης (που σχετίζονται με την αντιμετώπιση νέας μορφής απειλών) που συνδέεται με την ικανότητα της να **προλαμβάνει κρίσεις** καθώς και -ενεργώντας αυτόνομα- να **πταθεροποιεί** και να ανασυνκροτεί περιοχές κρίσεων (τομέα στον οποίο η ΕΕ έχει επιδείξει σημαντική δράση).
- Η συνεργασία ανάμεσα στην ΕΕ και το ΝΑΤΟ πρέπει όχι μόνο να διατηρηθεί αλλά και να ενισχυθεί προκειμένου να καταστεί δυνατή η αντιμετώπιση των νέων απειλών και η αποτελεσματική διαχείριση των κρίσεων που απειλούν την ευρω-ατλαντική κοινότητα. Ειδικότερα η ΕΕ έχει αναπτύξει σε στενή συνεργασία με την Ατλαντική Συμμαχία- το δικό της πρόγραμμα της ανάπτυξης προοδευτικά ενός αυτόνομου ευρωπαϊκού συστήματος ασφάλειας και άμυνας. Η προσπάθεια αυτή της ΕΕ είναι απαραίτητο να έχει **προοπτική και αξιοπιστία** στη σημερινή δύσκολη περίοδο ανάπτυξής της. Προκειμένου να συμβεί αυτό θα πρέπει οι όποιες ρυθμίσεις που αφορούν στις σχέσεις ανάμεσα στην ΕΕ και το ΝΑΤΟ όχι μόνο να επιβεβαιώνουν αλλά και να ενισχύουν τα παρακάτω περιεχόμενα στοιχεία: (α) τα **κυριαρχικά δικαιώματα** των κρατών-μελών της ΕΕ (β) τα **συλλογικά συμφέροντα της ΕΕ** (γ) τον **πραγματικό αυτόνομο χαρακτήρα** της διαδικασίας λήψης αποφάσεων και (δ) την **συμβατότητα** ρυθμίσεων που ανταποκρίνονται σε ένα **σύγχρονο και αποτελεσματικό** ευρωπαϊκό σύστημα ασφάλειας, πράγμα που αποκλείει την **επιταγή πρακτικών και διαδικασιών που ισχύουν σε άλλα συστήματα ασφάλειας** και οι οποίες έχουν αποδειχθεί τουλάχιστον ανεπαρκείς.

Ζητήματα σχετιζόμενα με την ελληνική στρατηγική και τις επόμενες «τακτικές» κινήσεις

- Ανάγκη ανάπτυξης -ιδιαίτερα προσεκτικών- ελληνικών πρωτοβουλιών καθώς το ζήτημα πρόκειται να διαχειριστεί η Ισπανική Προεδρία εντός προβλεπόμενου και συγκεκριμένου θεσμικού πλαισίου (και όχι «εξωθεσμικό» όπως αναπτύχθηκε η βρετανική πρωτοβουλία, εξέλιξη που αποστηθιστά την ελληνική πλευρά από την ανάληψη πρωτοβουλιών προκειμένου να μη «διμεροποιήσει» το υδιέξοδο στις σχέσεις ΕΕ-NATO και καταστήσει το ζήτημα αμιγώς ελληνο-τουρκικό)
- Συσχετιστεί των οποίων ελληνικών πρωτοβουλιών με πρόοδο ή μη στην ενταξιακή πορεία της Κύπρου. Κατ'επέκταση, συμφέρει την ελληνική πλευρά να υπάρξει αναβολή και παραπομπή του ζητήματος για επίλυση στο μέλλον, ίσως και μέχρι την ανάληψη της ελληνικής Προεδρίας; Αν να είναι κάτι τέτοιο δυνατόν ή η επίλυση του ζητήματος δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να επιτελεστεί ένα συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο (π.χ. επόμενο Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων τον ερχόμενο Απρίλιο);
- Είναι επιθυμία για την ελληνική πλευρά να είναι εκείνη που θα σηκώσει την «προστακτική» σημαία υψηλότερα από όλους τους άλλους εταιρείες θέτοντας τους θεμελιώδη «προ των ευθυνών τους» και ζητώντας τους να δείξουν πόσο πραγματικά επιθυμούν ένα αυτόνομο ευρωπαϊκό σύστημα ασφαλείας και άμυνας; Αν όχι, πόσο σκόπιμη -αλλά και δυνατή- είναι η απομπώδισή του θέματος του ESDP (που αφορά στην Ελλάδα) με το ευρύτερο ζήτημα των σχέσεων ΕΕ-NATO; Ποιές θα είναι οι συνέπειες για τις σχέσεις της Ελλάδας με τις ΗΠΑ;
- Σε επίπεδο τακτικών κινήσεων, τι χαρακτήρα θα πρέπει να λαβούν οι ελληνικές πρωτοβουλίες; Συνολική ή μερική (λαμβάνοντας υπόψη τους «αυτοαναγκασμένους» Ισπανούς που θα διαχειριστούν το ζήτημα) υποβάθμιση του αγγλικού non-paper, ανάληψη (απευθείας ή αποκλειστικά μέσω τρίτων) πρωτοβουλίας, διαφών και συζητήσεων με την τουρκική πλευρά; Θα μπορούσε, για παράδειγμα, να αναπτυχθεί μια ελληνική πρωτοβουλία στη κατεύθυνση (α) «μερικής αποδοχής» του βρετανικού non-paper (όσον αφορά βασικά σημεία), εξάλλου είναι μάλλον αδύνατο να απαντηροποιηθεί πλήρως, (β) ενσωμάτωσης στο όποιο νέο κείμενο των ελληνικών επιθυσιών (οι οποίες, όπως και στο Ελσίνκι, θα πάρουν την μορφή «κυριαρχικών επιχειρημάτων») καθώς και (γ) συζήτησης της δυνατότητας καθιέρωσης των τουρκικών ανησυχιών (για ελληνική χρησιμοποίηση του υπό ανάπτυξη ευρωπαϊκού συστήματος ασφαλείας και άμυνας εναντίον της).